

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 sierpnia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. uchylił decyzję z dnia 22 czerwca 2017 r. jako przedwcześnie wydaną i odmówił I. B. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z uwagi na powstanie częściowej niezdolności do pracy w dniu 4 maja 2017 r. (tj. w dniu złożenia wniosku o rentę bowiem daty powstania niezdolności nie da się ustalić), to jest po upływie 18 miesięcy od ustania ubezpieczenia (które ustało dnia 15 sierpnia 2013 r.).

/decyzja k. 59 plik III akt ZUS/

Od powyższej decyzji ZUS ubezpieczona I. B. złożyła w dniu 28 sierpnia 2017 r. odwołanie do Sądu Okręgowego w Łodzi, wnosząc o przyznanie prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy ewentualnie o przyznanie prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wypłacie renty. Zakwestionowała ustaloną datę powstania niezdolności do pracy oraz dokonaną ocenę stanu jej zdrowia (pod względem psychiatrycznym i neurologicznym). Wskazała, iż niezdolność do pracy ma udokumentowaną od lutego 2003 r. (orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z dnia 14 lutego 2014 r. i 2 marca 2016 r.). Nadmieniła, że w dniu 26 lutego 2013 roku stwierdzono u niej depresję.

/odwołanie k. 2/.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie

/odpowiedź na odwołanie k. 33-33 odw./.

Na rozprawie z dnia 25 stycznia 2018 r. pełnomocnik (mąż) wnioskodawczynie G. B. poparł odwołanie.

Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania

/stanowiska z 25.01.2018 r. 00:02:08-00:02:16 – płyta CD k. 102/.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 25 stycznia 2018 r. Sąd ustanowił dla wnioskodawczynie pełnomocnika z urzędu

/postanowienie z 25.01.2018 r. 00:28:25-00:31:01 – płyta CD k. 102/.

Na rozprawie z dnia 4 września 2018 r. pełnomocnik wnioskodawczynie z urzędu poparł odwołanie.

Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania.

/stanowiska z 25.01.2018 r. 00:02:11-00:04:02, 00:05:25-00:06:45, 00:12:58-00:13:33 – płyta CD k. 191/.

Na rozprawie z dnia 6 listopada 2018 r. pełnomocnicy wnioskodawczynie poparli odwołanie. Pełnomocnik wnioskodawczynie z urzędu wniósł o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczynie z urzędu, oświadczając, że nie zostały one uiszczone ani w części ani w całości.

Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania.

/stanowiska z 06.11.2018 r. 00:31:50-00:33:09 – płyta CD k. 207/.

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczynie I. B. urodziła się w dniu (...), ma wykształcenie zasadnicze zawodowe, z zawodu jest elektromechanikiem. Wykonywała ona pracę sprzedawcy (w okresie wrzesień 1981 r. – czerwiec 1982 r. i sierpień 1982 r. – październik 1999 r.), prasowacza (w okresie czerwiec 2002 r. – październik 2002 r.), w firmie (...) (w okresie

październik 2004 r. – luty 2005 r.), w firmie (...) sp. z o.o. (kwiecień 2004 r.), sprzątającej (w okresie październik 2005 r. – listopad 2006 r.), kasjera – sprzedawcy (w okresie grudzień 2006 r. – październik 2007 r.), sprzedawcy, sprzedawcy/kasjera (listopad 2007 r. – listopad 2011 r.), była zarejestrowana jako bezrobotna (w okresie listopad 1999 r. – czerwiec 2002 r., lipiec 2003 r. – kwiecień 2004 r., maj 2004 r. – październik 2004 r., sierpień 2012 r. – sierpień 2014 r.), obecnie nie pracuje. Ostatnie ubezpieczenie wnioskodawczynie ustało z dniem 15 sierpnia 2013 r., tj. z dniem ustania prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

/bezsporne, świadectwa pracy, zaświadczenia, poświadczenia ubezpieczenia k. 13 plik II akt ZUS, k. 7, 8, 9, 10, 11, 15-15 odw., 18, 19, 21, 22, 24-24 odw., 25, 27, 28-29, 39, 41, plik III akt ZUS, zaświadczenia z PUP k. 7 plik II akt ZUS, k. 14 plik III akt ZUS/

Decyzją z dnia 23 czerwca 2003 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ł. odmówił I. B. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z uwagi na fakt, że orzeczeniem Komisji Lekarskiej z dnia 17 czerwca 2003 r. nie stwierdzono u niej niezdolności do pracy.

/decyzja k. 15-15 odw. plik II akt ZUS/.

Orzeczeniem (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w P. z dnia 14 lutego 2014 r. wnioskodawczynie została zaliczona do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności do dnia 28 lutego 2016 r. Stwierdzono, że niepełnosprawność istnieje od 2003 r. Ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od dnia 4 sierpnia 2005 r. Wskazane jest zatrudnienie w warunkach chronionych. Ubezpieczona wymaga konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby – według potrzeb. Symbol przyczyny niepełnosprawności oznaczono jako 02 – P.

/orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 13-13 odw., k. 42-42 odw. plik II dokumentacji orzeczniczo – lekarskiej ZUS, k. 13-13 odw., k. 24-24 odw., k. 48-48 odw., k. 97-97 odw./.

Orzeczeniem (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w P. z dnia 2 marca 2016 r. wnioskodawczynie została zaliczona do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności do dnia 31 marca 2019 r. Stwierdzono, że niepełnosprawność istnieje od 41-go roku życia. Ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od dnia 4 sierpnia 2005 r. Wskazane jest zatrudnienie w warunkach chronionych. Ubezpieczona wymaga konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby – według potrzeb. Skarżąca wymaga korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy, organizacje pozarządowe oraz inne placówki. Symbol przyczyny niepełnosprawności oznaczono jako 02 – P.

/orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 14-14 odw., k. 40-40 odw. plik II dokumentacji orzeczniczo – lekarskiej ZUS, k. 14-14 odw., k. 23-23 odw., k. 47-47 odw./.

W dniu 4 maja 2017 r. wnioskodawczynie złożyła wniosek o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

/wniosek k. 1-4 plik III akt ZUS/.

Lekarz Orzecznik ZUS po przeprowadzeniu bezpośredniego badania wnioskodawczynie, dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej, rozpoznał u I. B. zaburzenia depresyjne nawracające – obecnie epizod umiarkowany, polineuropatię, zespół bólowy kręgosłupa L-S. Orzeczeniem z dnia 31 maja 2017 r. Lekarz Orzecznik ZUS uznał wnioskodawczynie za częściowo niezdolną do pracy do 31 maja 2019 r. z zaznaczeniem, iż daty powstania niezdolności do pracy nie da się ustalić (a zatem za datę powstania niezdolności do pracy przyjmuje się datę zgłoszenia wniosku o rentę).

/orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS – k. 47-47 odw. plik III akt ZUS, opinia lekarska Lekarza Orzecznika ZUS – k. 4-5 plik II dokumentacji orzeczniczo - lekarskiej ZUS/

Decyzją z dnia 22 czerwca 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił I. B. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z uwagi na powstanie częściowej niezdolności do pracy w dniu 4 maja 2017 r. (tj. w dniu złożenia wniosku o rentę bowiem daty powstania niezdolności nie da się ustalić), to jest po upływie 18 miesięcy od ustania ubezpieczenia (które ustało dnia 15 sierpnia 2013 r.)

/decyzja k. 49 plik III akt ZUS/.

Wnioskodawczyni w dniu 7 lipca 2017 r. wniosła sprzeciw od orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS wraz w wnioskiem o przywrócenie terminu do jego złożenia, podnosząc iż orzeczenie to nie uwzględnia dokumentacji lekarskiej psychiatrycznej oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.

/sprzeciw – k. 9 plik II dokumentacji orzeczniczo - lekarskiej ZUS, wniosek o przywrócenie terminu k. 51 plik III akt ZUS/

Komisja Lekarska ZUS po przeprowadzeniu bezpośredniego badania wnioskodawczyni, dokonaniu analizy dokumentacji medycznej rozpoznała u I. B. organiczne zaburzenia nastroju i osobowości, polineuropatię, przewlekły zespół bólowy z odcinka lędźwiowo-krzyżowego kręgosłupa. Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 25 lipca 2017 r. uznała wnioskodawczynię za częściowo niezdolną do pracy do 31 maja 2019 r. z zaznaczeniem, iż daty powstania niezdolności do pracy nie da się ustalić (a zatem za datę powstania niezdolności do pracy przyjmuje się datę zgłoszenia wniosku o emeryturę).

/orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS – k. 58-58 odw. plik III akt ZUS, opinia lekarska Komisji Lekarskiej ZUS – k. 76-78 tom II dokumentacji orzeczniczo- lekarskiej ZUS/

W dziesięcioleciu przypadającym przed dniem zgłoszenia wniosku o rentę (czyli dniem powstania niezdolności do pracy ustalonym przez komisję lekarską ZUS w dniu zgłoszenia wniosku o rentę), to jest w okresie od 4 maja 2007 r. do 3 maja 2017 r., wnioskodawczyni udokumentowała 5 lat, 2 miesiące i 25 dni okresów składkowych i 9 miesięcy i 24 dni okresów nieskładkowych (po ich ograniczeniu do 1/3 okresów składkowych).

/wykaz okresów składkowych i nieskładkowych k. 63-64 plik III akt ZUS/.

Zaskarżoną decyzją z dnia 3 sierpnia 2017 r. ZUS uchylił decyzję z dnia 22 czerwca 2017 r. jako przedwcześnie wydaną i ponownie odmówił wnioskodawczyni prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

/decyzja k. 59 plik III akt ZUS/.

W dniu 10.10.2017r. wnioskodawczyni została zbadana przez biegłego sądowego neurologa dr. J. Z. (1). Biegły sądowy neurolog po zapoznaniu się z dokumentacją lekarską (w tym dokumentacją lekarską z (...) Centrum Medycznego z lat 2014-2017 oraz zaświadczeniem lekarskim z dnia 26 czerwca 2018 r. z (...) Centrum Medycznego) oraz po badaniu odwołującej nie stwierdził poza obustronnym osłabieniem odruchów skokowych innych objawów jawnego uszkodzenia układu nerwowego w szczególności o charakterze porażennym oraz zaników mięśniowych.

Badaniem neurologicznym stwierdza się u wnioskodawczyni objawy uszkodzenia wielonerwowego z obustronnym zespołem cieśni nadgarstków leczonym operacyjnie w 2015 r. aktualnie bez jawnych objawów porażennych.

Z punktu widzenia neurologicznego brak jest podstaw do orzekania długotrwałej niezdolności do pracy zgodnej z posiadanym poziomem kwalifikacji zawodowych. Jedynie z przyczyn profilaktycznych badana nie jest zdolna do wykonywania ciężkiej pracy fizycznej.

W oparciu o dostępną dokumentację lekarską brak jest możliwości ustalenia czy w okresie przed datą złożenia wniosku o rentę wnioskodawczyni była długotrwale niezdolna do pracy z przyczyn neurologicznych. O uznaniu długotrwałej niezdolności do pracy (wstecz) decydują tzw. objawy ubytkowe opisane w dokumentacji leczenia i dokładna data ich powstania, a w tym zakresie brak jest danych. W dokumentacji z (...) Centrum Medycznego z lat 2014-2017

poza lakonicznym opisaniem dolegliwości subiektywnych brak jest danych o ewentualnym ograniczeniu sprawności ruchowej, której objawy mogłyby ewentualnie stanowić podstawę do orzekania takiej niezdolności. Okoliczność, że wnioskodawczyni była leczona w ramach okresowej niezdolności do pracy (zwolnienia lekarskiego) nie powoduje długotrwałej niezdolności do pracy z uwagi na stosowanie innych kryteriów.

Zgodnie z zaświadczeniem wydanym przez leczącego wnioskodawczynię neurologa z dnia 26 czerwca 2018 r. wnioskodawczyni była leczona od 2014 r. z powodu obustronnego zespołu cieśni nadgarstków. Rozpoznany u wnioskodawczyni obustronny zespół cieśni nadgarstków w określonych sytuacjach może ale nie musi powodować długotrwałej niezdolności do pracy. W zaświadczeniu tym wskazano wyniki badań przewodnictwa potwierdzających uszkodzenie nerwów pośrodkowych a ponadto uszkodzenie nerwu strzałkowego i piszczelowego; nie opisano wyniku badania neurologicznego w tym obecności objawów porażennych czy zaników mięśniowych. Z omawianego zaświadczenia wynika, że u wnioskodawczyni nie stwierdzano objawów ogniskowego uszkodzenia układu nerwowego co powoduje, że brak jest podstaw do orzekania z tego powodu długotrwałej niezdolności do pracy. Rozpoznanie wskazane w tym zaświadczeniu jest zbieżne z opinią biegłego sądowego neurologa.

/opinia biegłego neurologa J. Z. k. 42-43 odw., pisemne uzupełniające opinie tego biegłego k. 162-162 odw., k. 180-180 odw./

W dniu 13.11.2017 r. wnioskodawczyni została zbadana przez biegłą psycholog – G. J. (1).

W wyniku badania psychologicznego u wnioskodawczyni stwierdzono występowanie zaburzeń w zakresie pamięci bezpośredniej wzrokowej i procesów uwagi na podłożu zmian organicznych w centralnym układzie nerwowym, występowanie dysfunkcji w zakresie percepcji wzrokowej i zdolności grafomotorycznych, których przyczyną może być uszkodzenie centralnego układu nerwowego. U wnioskodawczyni rozpoznano w badaniu osobowości występowanie stanów obniżonego nastroju, koncentracji na dolegliwościach somatycznych ze skłonnością do somatyzacji, skłonności do chwiejności emocjonalnej u osoby z trudnościami osobowościowymi. U wnioskodawczyni stwierdzono także występowanie znacznych tendencji do agrawacji trudności osobowościowych.

/opinia biegłego psychologa G. J. k. 44-45/.

W dniu 13.11.2017 r. I. B. została zbadana przez biegłego sądowego psychiatrę G. P. (1).

Badaniem psychiatrycznym uwzględniającym badanie przez biegłego psychologa oraz dokumentację lekarską i psychologiczną (w tym zaświadczenie lekarskie z dnia 28 czerwca 2018 r. i opinia psychologiczną z PZP z 19.01.2016 r.) u wnioskodawczyni stwierdzono organiczne zaburzenia nastroju i osobowości.

I. B. była leczona psychiatrycznie ambulatoryjnie od 12 lutego 2003 r. z powodu zaburzeń depresyjnych, początkowo o charakterze adaptacyjnym, następnie zaburzeń depresyjno-lękowych i dopiero od stycznia 2016 r. z powodu zmian depresyjnych nawracających; nigdy nie była hospitalizowana psychiatrycznie. Badana nie ujawnia objawów psychotycznych, nie jest upośledzona umysłowo ani otepiała. Wykazuje mierne obniżenie nastroju, afekt ze skłonnością do zalegania, spowolnienie psychoruchowe. Badanie psychiatryczne i psychologiczne wnioskodawczyni wskazuje na występowanie organicznych zaburzeń nastroju i osobowości oraz skłonność do agrawacji trudności osobowościowych.

Z punktu widzenia biegłego psychiatry wnioskodawczyni jest częściowo niezdolna do pracy od stycznia 2016 r. (tj. rozpoznania w opinii psychologicznej z PZP z 19 stycznia 2016 r. objawów charakterystycznych dla umiarkowanego epizodu depresji ze wskazaniem hospitalizacji w szpitalu psychiatrycznym) do maja 2019 r. przy znacznym stopniu ograniczenia zdolności w wykonywaniu pracy zarobkowej. Brak jest podstaw do zakwalifikowania wnioskodawczyni do częściowej niezdolności do pracy przed 2016 r. U wnioskodawczyni nie stwierdzono znacznego epizodu depresji.

/opinia biegłego psychiatry G. P. k. 74-76, ustna uzupełniająca opinia tego biegłego z 25.01.2018 r. 00:03:05-00:11:14, 00:11:49-00:16:04, 00:16:04-00:19:27 - płyta CD k. 102, pisemna opinia uzupełniająca tego biegłego k. 139, opinia psychologiczna z PZP z 19.01.2016 r. k. 29 oraz k. 98/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał w oparciu o wymienione niekwestionowaną przez strony dokumentację lekarską oraz opinie biegłych lekarzy sądowych: neurologa, psychiatry i psychologa.

Sąd, oceniając zgromadzony materiał dowodowy, w pełni uznał wartość dowodową wskazanych wyżej opinii biegłych. Opinie zostały sporządzone w oparciu o analizę przedłożonej dokumentacji lekarskiej i badanie przedmiotowe wnioskodawczyni. Biegli zdiagnozowali schorzenia występujące u wnioskodawczyni, ocenili stopień ich zaawansowania oraz wpływ na zdolność do pracy odnosząc swą ocenę do kwalifikacji i doświadczenia zawodowego wnioskodawczyni. Opinie te są logiczne i wszechstronne. I tak w opinii biegłych zarówno z zakresu neurologii jak i psychiatrii stwierdzone u wnioskodawczyni schorzenia nie powodują jej całkowitej niezdolności do pracy (przy czym w opinii biegłego neurologa badana jedynie z przyczyn profilaktycznych nie jest zdolna do wykonywania ciężkiej pracy fizycznej). Natomiast w opinii obu tych biegłych schorzenia te powodują częściową niezdolność do pracy wnioskodawczyni do końca maja 2019 r. przy czym niezdolność ta istnieje z punktu widzenia neurologa od daty złożenia wniosku a z punktu widzenia psychiatry od stycznia 2016 r. (tj. rozpoznania w opinii psychologicznej z PZP z 19 stycznia 2016 r. objawów charakterystycznych dla umiarkowanego epizodu depresji ze wskazaniem hospitalizacji w szpitalu psychiatrycznym).

W ocenie Sądu opinie nie zawierają żadnych braków i wyjaśniają wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, a zawarte w nich końcowe wnioski orzecznicze wynikają w sposób logiczny z ich treści. W dodatkowych opiniach złożonych na piśmie biegły neurolog oraz biegły psychiatra w opiniach złożonych na piśmie i ustnie na rozprawie jednoznacznie wypowiedzieli się w spornej kwestii długotrwałej niezdolności do pracy oraz daty powstania częściowej niezdolności do pracy u wnioskodawczyni. Ocenę swą biegli formułowali w oparciu o dostępną dokumentację leczenia i psychologiczną (w tym dostarczoną przez wnioskodawczynię w toku procesu dokumentacją lekarską z (...) Centrum Medycznego z lat 2014-2017, z Poradni Neurologicznej i Psychiatrycznej od 2003 r. do 2017 r., zaświadczenie lekarskie neurologa z dnia 26 czerwca 2018 r. z (...) Centrum Medycznego i opinię psychologiczną z PZP z 19.01.2016 r.), która w opinii biegłego neurologa nie dawała podstaw do stwierdzenia wcześniejszej daty powstania częściowej niezdolności do pracy, a w opinii psychiatry dała podstawy do stwierdzenia wcześniej daty powstania częściowej niezdolności do pracy, tj. od stycznia 2016 r.

Powyższe opinie biegłych sporządzone zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym ich przedmiot i w ocenie Sądu dają wystarczający obraz stanu zdrowia wnioskodawczyni. Każdy z powołanych w sprawie biegłych dokonywał oceny stanu zdrowia z punktu widzenia własnej specjalności - właściwej dla schorzeń wnioskodawczyni. Biegły neurolog wydał też opinie uzupełniające na piśmie, w których odniósł się do złożonej do akt dokumentacji lekarskiej i zarzutów strony odwołującej się do tej opinii. Biegły sądowy psychiatra w wydanych w sprawie pisemnej i ustnej opinii uzupełniającej szczegółowo odniósł się do pytań i zarzutów zgłaszanych przez stronę odwołującą. W ocenie Sądu nie ma podstaw do tego, aby podważać wiarygodność i moc dowodową opinii specjalisty psychiatry, a kwestia zdolności do pracy odwołującej została dostatecznie wyjaśniona, zwłaszcza, iż biegły psychiatra dysponował całą dokumentacją medyczną (od 2003 r.) z (...) Centrum Medycznego Spółki z o.o. w P., z (...), a więc zaświadczenie z 28.06.2018r. z tej Poradni powtarzające rozpoznania z tej historii choroby nie miało znaczenia dla wniosków biegłego psychiatry. Dlatego też wniosek pełnomocnika ubezpieczonej o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego psychiatry na okoliczności wskazane w piśmie pełnomocnika z dnia 11 września 2018 r. podlegał oddaleniu jako nieuzasadniony. Dopuszczenie takiego dowodu spowodowałoby jedynie zbędne przedłużenie postępowania w niniejszej sprawie oraz generowało dodatkowe niepotrzebne koszty.

W tym miejscu należy także wskazać, że nie uszło uwadze, jednakże nie wpłynęło na stanowisko Sądu co do poprawności i wiarygodności opinii biegłych, orzeczenie zaliczające wnioskodawczynię do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Sąd miał na uwadze, że takowe orzeczenie ubezpieczona posiada, nie oznacza ono jednak, że automatycznie staje się ona osobą niezdolną do pracy w rozumieniu Ustawy o emeryturach i rentach z

Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego jest bezdyskusyjnym, że orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności nie może być pomijane przy ocenie niezdolności do pracy, ale jednocześnie nie jest ono równoznaczne z orzeczeniem o niezdolności do pracy jako przesłanki prawa do renty na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2011 r. I UK 96/11, opubl. LEX nr 1102261/.

Pojęcie niepełnosprawności na gruncie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych nie pokrywa się z pojęciem niezdolności do pracy w rozumieniu ustawy emerytalnej. W wyroku z dnia 20 sierpnia 2003 r. (sygn. II UK 386/02, opubl. OSNP 2004/12/213) Sąd Najwyższy odnosząc się do obu tych pojęć wskazał, że na gruncie obowiązującego prawa nie ma podstaw do ich utożsamiania. Różnice występują zarówno w płaszczyźnie definicyjnej (pojęcie niezdolności do pracy, zawarte w ustawie o emeryturach i rentach z FUS jest inne niż pojęcie niepełnosprawności, zawarte w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych), jak i w zakresie orzekania o każdym z tych stanów. Są one też przesłanką do przyznania innego rodzaju świadczeń (uprawnień). Stanowisko to potwierdza również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 sierpnia 2003 r. sygnatura akt II UK 386/02 (opublikowanym w OSNAPiUS z 2004 r., Nr 12, poz. 566),

W ocenie Sądu nie jest uprawnione automatyczne stwierdzanie niezdolności do pracy u osób, u których orzeczono pewien stopień niepełnosprawności.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego i poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych, odwołanie I. B. nie jest zasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2017 r. poz. 1383 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w wymienionych okresach składkowych lub nieskładkowych albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Stosownie do ustępu 2 przepisu art. 57 ustawy, ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

W myśl art. 12 ustawy niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne /art. 13 ust. 1 Ustawy/.

Zgodnie zaś z art. 14 ust. 1 cytowanej Ustawy oceny niezdolności do pracy, jej stopnia oraz ustalenia daty powstania niezdolności do pracy, trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do pracy, dokonuje w formie orzeczenia Lekarz Orzecznik ZUS. Od orzeczenia Lekarza Orzecznika osobie zainteresowanej przysługuje sprzeciw do komisji lekarskiej w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tego orzeczenia /ust. 2a/. Komisja lekarska, rozpatrując

sprzeciw, dokonuje oceny niezdolności do pracy i jej stopnia oraz ustalenia okoliczności, o których mowa w ust. 1. Rozstrzygnięcia komisja lekarska dokonuje w formie orzeczenia /ust. 2e, ust. 2f/. Orzeczenie lekarza orzecznika, od którego nie wniesiono sprzeciwu lub co do którego nie zgłoszono zarzutu wadliwości, albo orzeczenie komisji lekarskiej, stanowi dla organu rentowego podstawę do wydania decyzji w sprawie świadczeń przewidzianych w ustawie, do których prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji /ust. 3/.

W przypadku zaś ubezpieczonego, którego niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat, okresy składkowe i nieskładkowe muszą wynosić łącznie co najmniej 5 lat /art. 58 ust. 1 pkt. 5 ustawy/. W myśl art. 58 ust. 2 pięcioletni staż okresów składkowych i nieskładkowych powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy (art. 58 ust. 4 Ustawy).

Zaskarżoną decyzją z dnia 3 sierpnia 2017 r. organ rentowy, w oparciu o orzeczenie komisji lekarskiej z dnia 18 lutego 2014 r. uznającej wnioskodawczynię za częściowo niezdolną do pracy od 4 maja 2017 r. (tj. daty złożenia wniosku o przyznanie wniosku o rentę bowiem daty powstania niezdolności do pracy nie da się ustalić) do 31 maja 2019 r., odmówił wnioskodawczyni prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z uwagi na nie spełnienie warunków określonych w pkt. 3 art. 57 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Ubezpieczona podważając zasadność decyzji organu rentowego nie zgodziła się z ustaloną przez organ rentowy datą powstania niezdolności do pracy oraz stopniem niezdolności. Natomiast nie kwestionowała ostatecznie ani ilości posiadanego ogólnego stażu ubezpieczeniowego ani daty ustania ostatniego ubezpieczenia.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe nie dało podstaw dla uwzględnienia odwołania.

Na podstawie opinii biegłych sądowych lekarzy neurologa i psychiatry oraz pomocniczo psychologa Sąd ustalił, iż stwierdzone u wnioskodawczyni schorzenia, to jest objawy uszkodzenia wielonerwowego z obustronnym zespołem cieśni nadgarstków leczonym operacyjnie w 2015 r. aktualnie bez jawnych objawów porażennych, organiczne zaburzenia nastroju i osobowości, na dzień wydania zaskarżonej decyzji powodowały częściową okresową tj. do 31 maja 2019 r. niezdolność wnioskodawczyni do pracy. Niezdolność ta w zależności od stwierdzonego schorzenia ma inną datę powstania. I tak w opinii neurologa częściowa niezdolność wnioskodawczyni do pracy datuje się od daty złożenia wniosku (tj. 4 maja 2017 r.). W opinii biegłego psychiatry częściowa niezdolność wnioskodawczyni do pracy datuje się od stycznia 2016 r. (tj. rozpoznania w opinii psychologicznej z PZP z 19 stycznia 2016 r. objawów charakterystycznych dla umiarkowanego epizodu depresji ze wskazaniem hospitalizacji w szpitalu psychiatrycznym). Opinia biegłego neurologa w zakresie daty powstania niezdolności do pracy jest zbieżna z orzeczeniem lekarza orzecznika i komisji lekarskiej ZUS. Natomiast opinia biegłego psychiatry wskazuje datę wcześniejszą niż data złożenia wniosku przez wnioskodawcę (styczeń 2016 r.).

Przyjęcie najwcześniejszej daty powstania częściowej niezdolności do pracy tj. od stycznia 2016 r., w przypadku wnioskodawczyni urodzonej (...), powoduje, iż wnioskodawczyni aby spełnić warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego musi wykazać się stażem ubezpieczeniowym w ilości co najmniej 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Staż ten – w myśl art. 58 ust. 2 - winien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy.

Bezspornym jest, że w dziesięcioleciu przypadającym przed zgłoszeniem wniosku o rentę (4 maja 2017 r.), to jest w okresie od 4 maja 2007 r. do 3 maja 2017 r., wnioskodawczyni udokumentowała 5 lat, 2 miesiące i 25 dni okresów składkowych i 9 miesięcy i 24 dni okresów nieskładkowych. W dziesięcioleciu przypadającym przed dniem powstania niezdolności do pracy, to jest w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 31 grudnia 2015 r., wnioskodawczyni również udokumentowała co najmniej 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Wnioskodawczyni nie spełniła jednakże warunku określonego w art. 57 ust. 1 pkt. 3 ustawy. Przy przyjęciu bowiem, iż niezdolność do pracy powstała w styczniu 2016 r., ostatnim dniem ubezpieczenia wnioskodawczyni przed tą datą

był dzień 15 sierpnia 2013 r. Niezdolność do pracy I. B. powstała zatem w okresie dłuższym niż 18 miesięcy od ustania ubezpieczenia.

Reasumując, wnioskodawczyni - mimo uznania ją za osobę częściowo niezdolną do pracy - nie spełniła przesłanki określonej w art. 57 ust. 1 pkt. 3 w postaci powstania niezdolności w okresie nie dłuższym niż 18 miesięcy od ustania ubezpieczenia.

Jednocześnie wobec wydanych w sprawie opinii biegłych sądowych lekarzy brak było podstaw do uznania wnioskodawczyni za osobę całkowicie niezdolną do pracy a zatem nie została względem wnioskodawczyni wyłączona konieczność stosowania przepisu art. 57 ust. 1 pkt. 3 na podstawie art. 57 ust. 2 ustawy.

Tym samym wnioskodawczyni nie spełniła kumulatywnie wszystkich warunków przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc, orzekł jak w sentencji wyroku oddalając odwołanie wnioskodawczyni jako niezasadne.

Sąd Okręgowy przyznał i nakazał wypłacić z funduszu Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu wnioskodawczyni kwotę 110,70 złotych z VAT w oparciu o § 15 ust. 2 w zw. z § 2 i 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 3 października 2016 roku (tekst jednolity Dz.U.2016.1714).

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem

doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawczyni

K.W.